

 AYAYDER ACIL DURUM VE AFET YÖNETİCİLİĞİ HİZMETİ	98. ARFF (Havalimanı Kurtarma ve Yangınla Mücadele) Uygulamaları
İşin Amacı	
Havalimanları ve yakın çevresinde meydana gelebilecek uçak kaza kırım ve yangınları ile havalimanlarında bulunan bina ve tesislerde çıkabilecek yangınlara karşı havalimanlarında kurtarma ve yangınla mücadele (ARFF) hizmetleri vererek hayat kurtarmaktır.	
İşin Kapsamı	
Havalimanları ve yakın çevresinde meydana gelebilecek uçak kaza kırım ve yangınlara karşı uluslararası ve ulusal mevzuatlar çerçevesinde alınacak tedbirler ile yerine getirilecek iş ve işlemlerde Havalimanı Kurtarma ve Yangınla Mücadele (ARFF) Teşkilatının görev ve yetkilerini kapsar. Kurtarma ve yangınla mücadele hizmetlerinin kesintisiz bir şekilde yürütülmesi için mevcut ARFF personelinin hizmetinden hem kurtarma ve yangınla mücadele hizmetlerinin yürütülmesi konularında hem de kurtarma ve yangın söndürme araç sürücüsü olarak istifade edilir.	
İşin Yapılma Zamanı	
Havalimanları sorumluluk sahalarında meydana gelebilecek uçak kaza kırım ve bina tesis yangınları olduğu zamanlar.	
İş ile İlgili Tanımlar	
ARFF: Havalimanı Kurtarma Ve Yangınla Mücadele ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı PAT Sahaları: Pist Apron Taksi Yolu KKT: Kuru Kimyevi Toz SHGM: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü DHMİ: Devlet Hava Meydanları İşletmesi ADP: Acil Durum Planı	
İşin Yapılma Süreçleri, İş Gerçekleştirirken Kullanılan Yöntem, Teknik ve Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	
✓ Gerekli müdahale süresini karşılar (ARFF araçları, ARFF istasyonundan pist başlarına İCAO tarafından belirlenen 3 dakikalık sürede ulaşmaktadır.) ✓ Yangını söndürür, ✓ Uçak kaza kırım meydana geldiğinde tahliye kaydıraklarını ve çıkış yollarını korur, ✓ Hava aracındaki yolcu ve mürettebatın kendi kendine tahliye edilmesi hususunda yardımcı olmak ✓ Sağ kalınabilir bir durum oluşturmak, ✓ Mahsur kalan yolcu ve mürettebatı kurtarır, ✓ Yangın sonrası güvenlik/kontrol sağlar, ✓ Delilleri muhafaza eder,	

- ✓ Olay sonrası ilgili kaza kırım raporlarını tutmak ve formları doldurur,
- ✓ ARFF personelinin meydana gelebilecek uçak kaza kırım ve yangınları sonrasında kurtarılan yaralıların güvenli bölgeye ve/veya ambulans aracına kadar taşınması vb. durumlara ilişkin olarak ambulans aracında bulunan sedyelerin kullanım yöntemlerini uygular,
- ✓ Uçak kaza kırımı gerçekleştikten sonra yaralılara ilk müdahaleyi nitelikli tıbbi eğitim almış olan kişi derhal triyaja başlar. Bu kişi, daha nitelikli bir kişinin ya da belirlenmiş havalimanı triyaj (Sağlık personeli, 112 Acil Servis personeli) görevlisinin nöbeti devraldığı ana kadar triyaj yapmaya devam eder.
- ✓ ARFF Memurları tarafından ARFF araçları kontrolleri yapılır. İlgili araç ve ekipman formları günlük, aylık ve yıllık olarak durdurulur.
- ✓ ARFF memuru, ARFF araçlarının faal olmasından sorumlu ve ICAO'nun belirlediği standartlarda havalimanı yangın kategorisine göre yeterli ARFF aracı, ARFF yangın istasyonlarında bulundurulur. Nöbetçi ekip personel görev dağılım formunda (İŞL. HİZ. YS/Y 10/ARFF/FRM.11) araçlarda görevli personel belirler,
- ✓ ARFF Şefliğine tahsisli araçların sürücülere ve araçta görevli personel, sorumlu oldukları araçların sürekli faal halde olması ve herhangi bir acil durumda araç kabiliyetlerinin maksimum verimlilikte çalışabilmesi için nöbet devir teslimlerinde görevli oldukları araçları ve araçlara ait ekipman ve malzemelerin kontrolünü yaparak çalışır olmasını ve bakımlarını sağlar,
- ✓ Nöbetçi ekip sorumlusu tarafından ARFF istasyonlarında bulunan alarm ofisi nöbetçi personelleri ve nöbet saatleri nöbetçi ekip personel görev dağılım formunda (İŞL. HİZ. YS/Y 10/ARFF/FRM.11) belirlenir.
- ✓ Yangın istasyonu alarm ofisinde görevli ARFF personeli, acil durumlarda kurtarma ve yangınla mücadele ekiplerinin harekete geçirilmesi için alarm ofisinde tesis edilmiş olan tüm alarm ve muhabere sistem ve cihazlarıyla yapılan çağrılara anında cevap vererek aldığı ihbarları prosedürlere uygun şekilde ilgililere duyuracaktır.
- ✓ Alarm ofisinde nöbetçi personel, Hava trafik kontrol servisinden herhangi bir hava aracı acil durumunu duyuran bir bildirim alınmasının ardından gerekli araç, malzeme ve ekipman kaza mahalline veya önceden belirlenmiş bekleme noktalarına sevk edilir.
- ✓ Bir olay meydana geldiğinde tüm personel kişisel koruyucu giysilerini giyer ve solunum ekipmanlarını kuşanır,
- ✓ Uçak kaza kırımında kullanılacak söndürücü malzeme su, köpük ve KKT araç üzerlerinde ve depolarda belirlenen miktarda bulundurulur.
- ✓ ARFF Personelleri tarafından bir uçak kaza kırım olayında uçakta bulunan acil durum çıkış kapıları, kesme ceplerinin ve kurtarma veya havalandırma için hava aracı pencerelerinin yerlerinin belirlenir,
- ✓ Havalimanlarında ve havalimanları sınırları içerisindeki zorlu çevre şartlarında (zorlu arazi, karlı, sulak ve bataklık bölgelerde) meydana gelebilecek olaylarda ARFF hizmetlerinin yetersiz kalması durumlara yönelik havalimanının kendi imkânlarına ilaveten, ihtiyaç duyulduğunda mahalli belediye, emniyet, sağlık kuruluşu ile diğer resmi ve özel kurum/kuruluşların imkan ve kabiliyetlerinden söndürme, kurtarma ve ilk yardım yönünden araç, teçhizat ve personel olarak yararlanılması amacıyla 'Havalimanı Acil Yardım ve Emniyet Tedbirleri Protokolleri' yapılır.

✓ Hava aracında yolcu bulunduğu veya iniş/biniş yaptığı durumlarda yakıt ikmali yapılıyorsa ARFF emniyet tedbiri hizmeti vermektedir. ARFF Şeflikleri/Müdürlükleri tarafından 3 ay aralıklarla yakıt ikmalleri ‘ Yakıt İkmal Denetleme Formu’na göre denetlenmektedir. ✓ SHGM tarafından yayınlanan SHT- ADP talimatı doğrultusunda havalimanlarında ‘Acil Durum Planları’ yapılmaktadır. Acil durum planı sekreteryası ARFF Şeflikleri/Müdürlükleri tarafından yürütülür. ✓ Acil durum planı kapsamında havalimanlarında masaüstü tatbikat, dar (kısmi) tatbikat ve geniş katılımlı tatbikat gerçekleştirilir.
İş Görenin Kullandığı Araç ve Gereçler
✓ ARFF ünitelerinde bulunan araç çeşitleri: • 8x8 Su Köpük/KKT Sistemli Yangın Söndürme Aracı • 6x6 Su Köpük Sistemli Yangın Söndürme Aracı • 4x4 Su Köpük Sistemli Yangın Söndürme Aracı • 4x4 Kuru Kimyevi Toz Sistemli Ani Müdahale Yangın Söndürme Aracı • Merdivenli Yangın Söndürme Aracı • Su İkmal Aracı (Arazöz) • Kurtarma Aracı • Zor Çevre Şartları Kurtarma Aracı • İrtibat Aracı ✓ ARFF Ünitelerinde Bulunan Başlıca Kurtarma Ekipmanları: • Portatif Jeneratör • Kablo ve cıvata kesiciler • Hidrolik ayırıcı ve kesiciler • Kamalar, yakıt hatları tıparları, kürekler, kepçe tipi kancalar, hatlar • Turbo lans • Temiz hava kaynağı sağlayabilen ekipman • Tıbbi ilk yardım ekipmanı
İşin Riskleri
Çalışanda Oluşabilecek Riskler
✓ Ölüm ve yaralanma riski ✓ Psikolojik etkilenme ✓ Yangın dumanından etkilenme solunum sıkıntısı riski ✓ Hastalık bulaş riski vb.